

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
Î N C H E I E R E

14 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Valentina Clevadî

Judecătorii:

Ion Vîlcov, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Eugenia Hariuc, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Hariuc către Eugenia Hariuc privind constatarea acceptării succesiunii prin intrarea în posesie a patrimoniului succesoral și declararea testamentului nul, precum și cererea reconvențională depusă de Eugenia Hariuc împotriva lui Gheorghe Hariuc, Nina Hariuc, Serghei Hariuc și Igor Hariuc cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și evacuarea din bunul imobil,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2013, prin care apelul declarat de Eugenia Hariuc a fost respins,

C O N S T A T Ă :

La 11 mai 2007, Gheorghe Hariuc s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Eugenia Hariuc cu privire la constatarea acceptării succesiunii prin intrarea în posesie a patrimoniului succesoral și declararea testamentului nul.

În motivarea cererii reclamantul a invocat că la 23 martie 1998 a decedat mama sa Hariuc Vera a.n.1929. După decesul mamei a rămas moștenire casa de locuit cu teren aferent situat în satul Sculeni raionul Ungheni.

Menționează reclamantul că, fiind unicul moștenitor legal a acceptat succesiunea, continuând să îngrijească de această casă, achitînd toate taxele și impozitele, la fel, a menționat că a suportat toate cheltuielile legate de înmormîntarea mamei sale.

Indică reclamantul că, Hariuc Eugenia, soția lui Hariuc Grigore - fratele său, decedat în anul 2006, intenționează de a revendica dreptul de proprietate asupra întregului patrimoniu succesoral rămas după decesul lui Hariuc Vera, motivînd prin faptul că mama Hariuc Vera a lăsat testament lui Hariuc Grigore, asupra întregii averi.

Consideră reclamantul că testamentul este ilegal, deoarece după decesul mamei sale el a acceptat succesiunea și nu fratele său, iar cota de teren a înregistrat-o după dînsul îndată după decesul mamei. După decesul mamei și pînă

la decesul fratelui, ultimul niciodată nu s-a expus asupra existenței testamentului și nici nu a întreprins careva măsuri cu privire la acceptarea moștenirii.

Cere, reclamantul, constatarea acceptării succesiunii prin intrarea în posesie a patrimoniului succesoral și declararea nulității testamentului din 03 octombrie 1994, considerînd că acesta nici nu ar fi existat.

La rîndul său, Eugenia Hariuc a depus cerere reconvențională împotriva lui Gheorghe Hariuc, Nina Hariuc, Serghei Hariuc și Igor Hariuc cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra casei de locuit din satul Sculeni raionul Ungheni după Hariuc Grigore și evacuarea din bunul imobil.

În motivarea acțiunii reconvenționale, Hariuc Eugenia a indicat că în anul 1982 a încheiat căsătoria cu Hariuc Grigore. Pînă la încheierea căsătoriei în anul 1974 Hariuc Grigore a primit un lot de teren pentru construcția casei de locuit în satul Sculeni raionul Ungheni și în următorii ani a construit casa litigioasă.

Aproximativ în anul 1976 Hariuc Vera a trecut cu traiul la fiul său în casa menționată, fapt care, consideră reclamanta, că l-a făcut pe Hariuc Gheorghe să creadă că casa de locuit i-a aparținut mamei sale. După decesul lui Hariuc Grigore, Hariuc Gheorghe a trecut să locuiască împreună cu familia sa în casa litigioasă.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 20 noiembrie 2007, a fost admisă acțiunea inițială și respinsă acțiunea reconvențională.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 februarie 2008, s-a respins apelul declarat de către Hariuc Eugenia și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

Prin decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 02 iulie 2008, s-a admis recursul declarat de Eugenia Hariuc, pricina fiind remisă la rejudecare în prima instanță.

Potrivit hotărîrii Judecătoriei Ungheni din 14 aprilie 2009, cererea lui Gheorghe Hariuc s-a respins ca neîntemeiată și s-a admis acțiunea reconvențională înaintată de Eugenia Hariuc.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 29 octombrie 2009, s-a admis apelul declarat de Gheorghe Hariuc, pricina fiind restituită spre rejudecare în prima instanță.

Potrivit hotărîrii Judecătoriei Ungheni din 20 mai 2010, acțiunea lui Gheorghe Hariuc a fost admisă, iar acțiunea reconvențională a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 13 ianuarie 2011, s-a respins cererea de apel depusă de Eugenia Hariuc și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 20 mai 2010.

La 06 aprilie 2011, Hariuc Eugenia a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 13 ianuarie 2011, solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea dispozițiilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea lui Gheorghe Hariuc să fie respinsă, iar acțiunea reconvențională admisă.

Prin decizia Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 ianuarie 2012, a fost admis recursul declarat de Eugenia Hariuc, a fost casată decizia Curții de Apel Bălți din 13 ianuarie 2011 și hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 20 mai 2010, cu restituirea pricinii spre rejudecare în Judecătoria Ungheni, în alt complet de judecatori.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 11 iulie 2012, au fost respinse acțiunea inițială și acțiunea reconvențională ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2013, a fost respins apelul declarat de Eugenia Hariuc împotriva hotărîrii Judecătoriei Ungheni din 11 iulie 2012 și menținută hotărîrea primei instanțe.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului. Totodată, a fost indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărîre legitimă în corespundere cu cerințele legii.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 09 aprilie 2013, Eugenia Hariuc a contestat-o cu recurs în partea respingerii cererii reconvenționale, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2013 și a hotărîrii Judecătoriei Ungheni din 11 iulie 2012, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea reconvențională să fie admisă.

În argumentarea recursului recurenta a invocat că concluziile instanței de apel expuse în hotărîre, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Recurenta indică că, instanțele au conchis greșit de a respinge cerința reconvențională. Consideră că instanța de apel eronat a conchis că la momentul decesului Hariuc Grigore nu avea înregistrat dreptul de proprietate asupra imobilelor în litigiu, și prin urmare acestea nu fac parte din patrimoniul succesoral, pentru a fi transmise prin moștenire Eugeniei Hariuc, conform cerințelor înaintate. Instanța nu luat în considerație faptul că la momentul emiterii hotărîrii Judecătoriei Ungheni din 11 iulie 2012 casa de locuit și terenul aferent casei erau înregistrate în Registrul bunurilor imobilelela OCT Ungheni cu nr. cadastral 9263110103.

Examinînd temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificînd motivele de casare invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că recurenta indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Mai mult ca atît, în cererea de recurs recurentul invocă argumente similare cu cele expuse și în cererea de apel, care au fost supuse aprecierii în instanța de apel.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificîndu-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe cînd în recursul declarat de către Hariuc Eugenia asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Hariuc Eugenia ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Eugenia Hariuc, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Hariuc către Eugenia Hariuc privind constatarea acceptării succesiunii prin intrarea în posesie a patrimoniului succesoral și declararea testamentului nul, precum și cererea reconvențională depusă de Eugenia Hariuc împotriva lui Gheorghe Hariuc, Nina Hariuc, Serghei Hariuc și Igor Hariuc cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și evacuarea din bunul imobil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Valentina Clevadi

Judecătorii

Ion Vîlcov

Iuliana Oprea